

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa a IX-a

SUBIECTUL I

Să se rezolve ecuația $\frac{x-2}{x} + \frac{x-4}{x} + \frac{x-6}{x} + \dots + \frac{2}{x} = 12$

(propusă de prof. Sîrb Vasile C.T. „A.P.I.” Zalău)

Barem de corectare
 punem condiția $x \neq 0$.

Suma din membrul stâng are termenii în progresie aritmetică cu rația $r = \frac{-2}{x}$ 2p

Din formula termenului general $a_n = a_1 + (n-1) \cdot r$ obținem $n = \frac{x-2}{2}$ 2p

Din suma $S_n = \frac{(a_1 + a_n) \cdot n}{2}$ avem: $12 = \frac{\left(\frac{x-2}{x} + \frac{2}{x}\right) \cdot \frac{x-2}{2}}{2}$ sau $12 = \frac{x-2}{4}$ 2p

de unde $x = 50$ 1p

SUBIECTUL II

Fie mulțimile $A = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 + p_1x + q_1 = 0, p_1, q_1 \in \mathbb{R}\}$ și $B = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 + p_2x + q_2 = 0, p_2, q_2 \in \mathbb{R}\}$ unde $p_1 \cdot p_2 = 2(q_1 + q_2)$. Să se arate că reuniunea celor două mulțimi este nevidă.

Selectată de prof. Bara Lajos din probleme OM, 1982

Barem de corectare

$$A \cup B = \emptyset \Leftrightarrow \Delta_1 < 0, \Delta_2 < 0 \Rightarrow \Delta_1 + \Delta_2 < 0 \quad 1 \text{ punct}$$

$$\Delta_1 = p_1^2 - 4 \cdot q_1 \quad 1 \text{ punct}$$

$$\Delta_2 = p_2^2 - 4 \cdot q_2 \quad 1 \text{ punct}$$

$$\Delta_1 + \Delta_2 = p_1^2 + p_2^2 - 4 \cdot (q_1 + q_2) = p_1^2 - 2 \cdot p_1 \cdot p_2 + p_2^2 = (p_1 - p_2)^2 \geq 0, \quad 3 \text{ puncte}$$

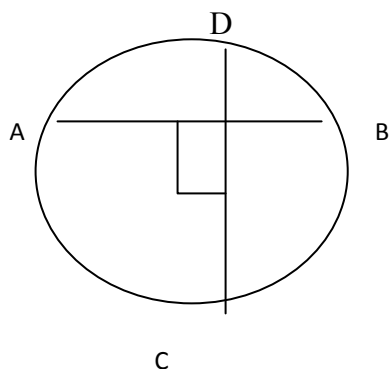
Prin urmare : $A \cup B \neq \emptyset$. 1 punct

SUBIECTUL III

Dacă $[AB]$ și $[CD]$ sunt două coarde perpendiculare ale cercului $C(O, R)$ și $AB \cap CD = \{P\}$, arătați că $\vec{PA} + \vec{PB} + \vec{PC} + \vec{PD} = 2\vec{PO}$.

selectat de prof. Fărcaș Nicolae (C.N.S.) din culegere de probleme

$$\vec{PA} = \vec{PO} + \vec{OA}, \quad \vec{PB} = \vec{PO} + \vec{OB}, \quad \vec{PC} = \vec{PO} + \vec{OC}, \quad \vec{PD} = \vec{PO} + \vec{OD} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \vec{PA} + \vec{PB} + \vec{PC} + \vec{PD} = 4\vec{PO} + \vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} + \vec{OD} \quad 2 \text{ puncte}$$

Fie M mijlocul lui $[AB]$ și N mijlocul lui $[CD]$, atunci
 $OM \perp AB$, $ON \perp DC$ și din ipoteză $AB \perp CD$ 2 puncte

$$\Rightarrow ONPM \text{ dreptunghi} \Rightarrow \vec{OA} + \vec{OB} = 2\vec{OM} \\ \text{și } \vec{OC} + \vec{OD} = 2\vec{ON} \quad 1 \text{ punct}$$

$$\text{Atunci: } \vec{PA} + \vec{PB} + \vec{PC} + \vec{PD} = 4\vec{PO} + 2(\vec{OM} + \vec{ON}) = 4\vec{PO} + 2\vec{OP} = \\ = 4\vec{PO} - 2\vec{PO} = 2\vec{PO} \quad 2 \text{ puncte}$$

SUBIECTUL IV

Fie x, y, z numere reale strict pozitive cu proprietatea că $x + y + z \geq \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}$.

Să se arate că:

$$\frac{x+y+1}{x+y+z^2} + \frac{y+z+1}{y+z+x^2} + \frac{z+x+1}{z+x+y^2} \leq 3.$$

26612./ Gazeta de Matematică Nr. 5/2012

Barem de corectare

Rescriem inegalitatea cerută astfel:

$$\frac{z^2-1}{x+y+z^2} + \frac{y^2-1}{x+z+y^2} + \frac{x^2-1}{y+z+x^2} \geq 0 \quad 2 \text{ puncte}$$

$$\Leftrightarrow \sum \frac{x - \frac{1}{x}}{x + \frac{y+z}{x}} \geq 0 \quad 1 \text{ punct}$$

Arătăm că

$$\frac{x - \frac{1}{x}}{x + \frac{y+z}{x}} \geq \frac{x - \frac{1}{x}}{x+y+z} \quad 1 \text{ punct}$$

Într-adevăr, pentru $x \geq 1$ avem $x - \frac{1}{x} \geq 0$ și $x + \frac{y+z}{x} \leq x+y+z$ 1 punct

iar pentru $x < 1$ avem $x - \frac{1}{x} < 0$ și $x + \frac{y+z}{x} > x+y+z$. 1 punct

Cum
$$\sum \frac{x - \frac{1}{x}}{x+y+z} = \frac{1}{x+y+z} \left(x+y+z - \frac{1}{x} - \frac{1}{y} - \frac{1}{z} \right) \geq 0$$

inegalitatea este demonstrată. 1 punct

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa a X-a

SUBIECTUL I

Arătați că pentru orice $a, b \in (0,1)$ sau $(1, \infty)$ are loc relația $\log_a^2 b + \log_b^2 a \geq \log_a b + \log_b a$.

(propusă de prof. Sîrb Vasile – C.T. „A.P.I.” Zalău)

Barem de corectare

Notăm $\log_a b = x$. Inegalitatea devine:

$$x^2 + \frac{1}{x^2} \geq x + \frac{1}{x} \Leftrightarrow x^2 - x + \frac{1}{x^2} - \frac{1}{x} \geq 0 \Leftrightarrow \dots\dots\dots 2p$$

$$x(x-1) + \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - 1 \right) \geq 0 \Leftrightarrow x(x-1) + \frac{1}{x} \left(\frac{1-x}{x} \right) \geq 0 \Leftrightarrow \dots\dots\dots 2p$$

$$x(x-1) - \frac{1}{x} \left(\frac{x-1}{x} \right) \geq 0 \Leftrightarrow (x-1) \left(x - \frac{1}{x^2} \right) \geq 0 \Leftrightarrow (x-1) \left(\frac{x^3-1}{x^2} \right) \geq 0 \dots\dots\dots 2p$$

$$\Leftrightarrow \frac{(x-1)^2 (x^2+x+1)}{x^2} \geq 0, \text{ adevărat} \dots\dots\dots 1p$$

SUBIECTUL II

Să se rezolve următoarea ecuație logaritmică: $x^{\log_3(x-1)} + 2 \cdot (x-1)^{\log_3 x} = 3 \cdot x^2$

Selectată de către prof. Bara Lajos din „Cele mai frumoase probleme de matematică” de Dan și Vlad Sachelarie.

Barem de corectare

Se pun condițiile inițiale: $x > 0, x > 1, x \neq 1, x-1 \neq 1 \Rightarrow x > 1, x \neq 2$ ..... 1 punct

Folosind identitatea: $a^{\log_c b} = b^{\log_c a}$

ecuația dată devine: $x^{\log_3(x-1)} + 2 \cdot x^{\log_3(x-1)} = 3 \cdot x^2$ ..... 3 puncte

sau $x^{\log_3(x-1)} = x^2$ ..... 1 punct

Din ecuația de mai sus rezultă $\log_3(x-1) = 2$ ..... 1 punct

Cu soluția $x_1 = 10$ ..... 1 punct

SUBIECTUL III

Să se demonstreze că dacă $z \in C^*$, atunci $\left|z + \frac{1}{z}\right|^4 \geq 4(1 + 2 \operatorname{Re}(z^2))$.

selectată de prof. Lucaciu Simona din culegere de probleme

Barem de corectare

Notăm $\left|z + \frac{1}{z}\right| = m > 0$.

$$m^2 = \left|z + \frac{1}{z}\right|^2 = \left(z + \frac{1}{z}\right)\left(\bar{z} + \frac{1}{\bar{z}}\right) = z \cdot \bar{z} + \frac{z}{\bar{z}} + \frac{\bar{z}}{z} + \frac{1}{z \cdot \bar{z}} = |z|^2 + \frac{1}{|z|^2} + \frac{2 \operatorname{Re}(z^2)}{|z|^2} \dots\dots 3 \text{ puncte}$$

Notăm $|z|^2 = t$ și obținem

$$t + \frac{1 + 2 \operatorname{Re}(z^2)}{t} = m^2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow t^2 - m^2 t + 1 + 2 \operatorname{Re}(z^2) = 0 \dots\dots 2 \text{ puncte}$$

Punem condiția $\Delta \geq 0$ ..... 1 punct

$$\Rightarrow m^4 \geq 4(1 + 2 \operatorname{Re}(z^2)) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left|z + \frac{1}{z}\right|^4 \geq 4(1 + 2 \operatorname{Re}(z^2)) \dots\dots 1 \text{ punct}$$

SUBIECTUL IV

Să se determine funcțiile $f, g : (0, \infty) \rightarrow R$ cu proprietatea că $f\left(\frac{x}{3}\right) + 2 \leq \log_3 x \leq g(x) - 1$ și

$$g\left(\frac{x}{3}\right) \leq \log_3 x \leq f(x) + 1 \text{ oricare ar fi } x \in (0, \infty).$$

Barem de evaluare

Înlocuind pe x cu $3x$ în inegalitățile .....1 punct

$$f\left(\frac{x}{3}\right) + 2 \leq \log_3 x \quad \text{și} \quad g\left(\frac{x}{3}\right) \leq \log_3 x,$$

rezultă:

$$f(x) \leq \log_3 x - 1 \quad \text{și} \quad g(x) \leq \log_3 x + 1, \quad \forall x \in (0, \infty). \quad \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

Cum $f(x) \geq \log_3 x - 1$

$$\text{și } f(x) \leq \log_3 x - 1 \Rightarrow f(x) = \log_3 x - 1 \quad \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

respectiv:

din ipoteză $1 + \log_3 x \leq g(x)$

$$\text{și } g(x) \leq \log_3 x + 1, \quad \forall x \in (0, \infty) \Rightarrow g(x) = \log_3 x + 1 \quad \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa a XI-a

SUBIECTUL I

Se consideră șirul $(a_n)_{n \geq 1}$, $a_n = n \cdot \ln n$

- Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n)$
- Arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{a_{n+1}} - \sqrt{a_n}) = 0$

selectată de către prof. Matyas Mirel din de la C.T. "Al.Papiu Ilarian" Zalău

Barem de corectare

$$\begin{aligned} \text{a) } a_{n+1} - a_n &= (n+1) \ln(n+1) - n \ln n = \ln(n+1) + n[\ln(n+1) - \ln n] = \\ &= \ln(n+1) + n \cdot \ln \frac{n+1}{n} = \ln(n+1) + \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \dots\dots\dots 2p \end{aligned}$$

$$\text{Cum } \lim_{n \rightarrow \infty} \ln(n+1) = \infty \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = 1 \dots\dots\dots 1p$$

rezultă $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n) = \infty$

$$\begin{aligned} \text{b) } \sqrt{a_{n+1}} - \sqrt{a_n} &= \sqrt{(n+1) \ln(n+1)} - \sqrt{n \ln n} = \\ &= \frac{(n+1) \ln(n+1) - n \ln n}{\sqrt{(n+1) \ln(n+1)} + \sqrt{n \ln n}} = \dots\dots\dots 2p \end{aligned}$$

$$= \frac{\ln(n+1)}{\sqrt{(n+1) \ln(n+1)} + \sqrt{n \ln n}} + \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n}{\sqrt{(n+1) \ln(n+1)} + \sqrt{n \ln n}} = \dots\dots\dots 1p$$

$$= \frac{\sqrt{\frac{\ln(n+1)}{n+1}}}{1 + \sqrt{\frac{n \ln n}{(n+1) \ln(n+1)}}} + \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n}{\sqrt{(n+1) \ln(n+1)} + \sqrt{n \ln n}} \rightarrow \frac{0}{1+1} + \frac{1}{\infty} = 0 \dots\dots\dots 1p$$

Am folosit următoarele rezultate:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(n+1)}{n+1} = 0 \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \ln n}{(n+1) \ln(n+1)} = 1$$

SUBIECTUL II

Fie $(x_n)_{n \geq 1}$ un șir strict crescător de numere naturale cu proprietatea că:

$$x_{x_n} = 4n + 9, \forall n \in \mathbb{N}^*$$

- Arătați că există un astfel de șir.

b. Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n^2}$

Propusă de prof. Vlaicu Liviu (C.N.S.)

Barem de corectare

a) Se poate căuta $x_n = a \cdot n + b$ și rezultă:

$$x_{x_n} = a(an + b) + b = a^2n + ab + b, \text{ de unde } a = 2 \text{ și } b = 3.$$

$$x_{x_n} = 4n + 9, \forall n \in \mathbf{N}^*$$

Șirul $(x_n)_{n \geq 1}$, definit prin $x_n = 2n + 3, \forall n \in \mathbf{N}^*$ verifică condițiile din enunț. 3 puncte

b) Din $x_n \geq n, \forall n \in \mathbf{N}^*$, 1 punct

rezultă $x_{x_n} \geq x_n$ 1 punct

sau $x_n \leq 4n + 9$, 1 punct

$$\text{de unde: } \frac{x_n}{n^2} \leq \frac{4n + 9}{n^2}$$

și folosind criteriul majorării (sau al cleștelui) rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{n^2} = 0$. 1 punct

Observație:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{P(n)} = 0, \forall P \text{ polinom de grad } \geq 2.$$

SUBIECTUL III

Să se arate că nu există nicio matrice $A \in M_2(\mathbb{R})$ astfel încât $A^5 = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix}$

Selectată de prof. Haiduc Sorina

Barem de corectare

Presupunem prin absurd că $A^5 = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix}$ (1) rezultă că $\det A^5 = \det \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix} = 0$, deci și $\det A = 0$.

.....1p

Înlocuind în ecuația lui Cayley –Hamilton:

$$A^2 - \text{Tr}(A) \cdot A + \det A \cdot I_2 = O_2, \text{ obținem } A^2 = \text{Tr}(A) \cdot A.$$

Folosin metoda inducției matematice, $A^n = Tr(A)^{n-1} \cdot A$

Pentru $n=5$, avem $A^5 = Tr(A)^4 \cdot A$ (2) 2p

$$A \in M_2(\mathbb{R}), \text{ fie } A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}, a, b, c, d \in \mathbb{R} \quad (3).$$

Din (1), (2) și (3) rezultă :

$$\begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix} = (a+d)^4 \cdot \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$$

Rezolvând ecuația matriceală, obținem relațiile:

$$(a+d)^4 \cdot a = 2 \quad (4), \quad (a+d)^4 \cdot b = -1, \quad (a+d)^4 \cdot c = 4, \quad (a+d)^4 \cdot d = -2, \text{ de unde}$$

$$b = \frac{-a}{2}, \quad c = 2 \cdot a, \quad d = -a \quad (5) \dots\dots\dots 2p$$

Din relațiile (4) și (5) rezultă $0 = -2$ fals.

Prin urmare, presupunerea făcută este falsă, adică nu există matrice $A \in M_2(\mathbb{R})$ astfel încât

$$A^5 = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 4 & -2 \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$$

SUBIECTUL IV

Fie $SL_2(\mathbf{Z}) = \{X \in M_2(\mathbf{Z}) \mid \det X = 1\}$.

Arătați că ecuația $X^2 + X^{-2} = I_2$ nu are soluții în $SL_2(\mathbf{Z})$.

26612 din Gazeta Matematică Nr.12/2012

Barem de corectare

Fie $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}, a, b, c, d \in \mathbf{Z}$ 1 punct

$$\Rightarrow X^2 = \begin{pmatrix} a^2 + bc & b(a+d) \\ c(a+d) & d^2 + bc \end{pmatrix} \quad \text{1 punct}$$

$$\begin{aligned} X^{-2} &= (X^2)^{-1} = (X^{-1})^2 = \left(\frac{1}{\det X} X^* \right)^2 = (X^*)^2 = \begin{pmatrix} d & -b \\ -c & a \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} d^2 + bc & -b(d+a) \\ -c(d+a) & a^2 + bc \end{pmatrix} \end{aligned} \quad 1 \text{ punct}$$

$$\Rightarrow X^2 + X^{-2} = \begin{pmatrix} a^2 + 2bc + d^2 & 0 \\ 0 & a^2 + 2bc + d^2 \end{pmatrix} \quad 1 \text{ punct}$$

$$X^2 + X^{-2} = I_2 \Rightarrow \begin{cases} a^2 + 2bc + d^2 = 1 \\ a^2 + 2bc + d^2 = 1 \end{cases} \quad 1 \text{ punct}$$

Din $\det X = 1 \Rightarrow ad - bc = 1$, deci $2bc = 2ad - 2$ 1 punct

Egalitatea $a^2 + 2bc + d^2 = 1$ devine $a^2 + 2ad - 2 + d^2 = 1 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow (a+d)^2 = 3$ imposibilă cu $a, d \in \mathbf{Z}$. 1 punct

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

etapa locală, 9 februarie 2013

SUBIECTUL I

Să se calculeze :

a) $\int \sqrt{\frac{e^x - 1}{e^x + 1}} dx$

b) $\int \frac{x}{1 + x + e^x} dx$

selectată de către prof. Paul Florinel de la C.T. "Al.Papiu Ilarian" Zalău

(locală Botoșani 2012)

Barem de corectare

a) $\int \sqrt{\frac{e^x - 1}{e^x + 1}} dx = \int \frac{e^x - 1}{\sqrt{e^{2x} - 1}} dx = \int \frac{e^x}{\sqrt{e^{2x} - 1}} dx - \int \frac{1}{\sqrt{e^{2x} - 1}} dx \dots\dots\dots 2p$
 $= \int \frac{e^x}{\sqrt{e^{2x} - 1}} dx - \int \frac{e^{-x}}{\sqrt{1 - (e^{-x})^2}} dx \dots\dots\dots 1p$
 $= \int \frac{(e^x)^y}{\sqrt{(e^x)^{2y} - 1}} dx + \int \frac{(e^{-x})^y}{\sqrt{1 - (e^{-x})^{2y}}} dx = \ln(e^x + \sqrt{(e^x)^2 - 1}) + \arcsin(e^{-x}) + C \dots\dots\dots 2p$

b) folosind notația $f(x) = 1 + x + e^x$, avem $x = f(x) - f'(x) \dots\dots\dots 1p$
 $\int \frac{x}{1 + x + e^x} dx = \int \frac{f(x) - f'(x)}{f(x)} dx = \int dx - \int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = x - \ln(1 + x + e^x) \dots\dots\dots 1p$

SUBIECTUL II

Fie $f : R \rightarrow R$ o funcție primitivabilă cu proprietatea că există $a, b \in R$, $a \neq b$ astfel încât pentru oricare ar fi F primitivă a lui f are loc relația $F(x - a)F(b - x) = F(a + b - x)$, $\forall x \in R$. Arătați că f se anulează în cel puțin un punct.

Propusă de prof. Vlaicu Liviu (C.N.S.)

Barem de evaluare

Pentru $x = a \Rightarrow F(0)F(b - a) = F(a)$ iar pt. $x = b \Rightarrow F(b - a)F(0) = F(b)$

Rezultă că $F(a) = F(b)$ și conform teoremei lui Rolle, există c între a și b astfel încât $F'(c) = 0 \Leftrightarrow f(c) = 0$, *q.e.d.*

SUBIECTUL III

Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x * y = xy + ax + by + c$, $a, b, c \in \mathbb{R}$.

- Să se determine a, b și c astfel încât legea "*" să fie stabilă pe $(2, +\infty)$ și să aibă element neutru.
- Să se determine a, b și c astfel încât $((2, +\infty), *)$ să fie grup.
- Determinați morfismele derivabile $f : ((2, +\infty), *) \rightarrow (\mathbb{R}_+, \cdot)$, $f(x) = ax + b$.

Selectată de prof. Haiduc Sorina

Fie legea $x * y = xy + ax + by + c$, $a, b, c \in \mathbb{R}$.

Această lege, dacă admite un element neutru $e \in [2; +\infty)$, avem că $x * e = e * x = x$, oricare ar fi $x \in [2; +\infty)$.

Din $x * e = x \Rightarrow e(x + b) + (a - 1)(x + \frac{c}{a - 1}) = 0, a \neq 1$ 1p

Se observă că pentru existența elementului neutru trebuie să avem $b = \frac{c}{a - 1}, a \neq 1$.

Analog, din $x * e = x \Rightarrow a = \frac{c}{b - 1}, b \neq 1$.

De aici conchidem faptul că $a = b$ și $c = a^2 - a$ 1p

Legea noastră arată acum în felul următor: $x * y = xy + ax + ay + a^2 - a$, unde $a \in \mathbb{R} \setminus \{1\}$

Din $H = (2, +\infty)$ parte stabilă a lui $\mathbb{R}$ în raport cu legea * rezultă că $\forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$, adică din $x > 2, y > 2$ rezultă $(x - 2)(y - 2) > 0$ sau $x * y - (a + 2)x - (a + 2)y - a^2 + a + 6 > 2, \forall x, y \in H$

De aici $(a + 2)(x + y) + a^2 - a - 6 > 0, \forall x, y \in H$

Rezultă că $a^2 + 3a + 2 \geq 0$, adică $a \in (-\infty; -2] \cup [-1; +\infty)$

Dar $e = 1 - a \in (2, +\infty) \Rightarrow a < -1$ 1p

b) În condițiile de la a), se verifică ușor că asociativitatea are loc pentru $a < -1$

.....1p .

Din existența elementului simetrizabil rezultă că $x' = \frac{-ax - a^2 + a}{x + a} > 2, \forall x > 2$ relație îndeplinită dacă și numai dacă $a = -2$.

Prin urmare, $((2, +\infty), *)$ este grup dacă și numai dacă $a = b = -2, c = 6 \dots\dots\dots 1p$

c) Din b) rezultă că $x * y = xy - 2x - 2y + 6, \forall x, y > 2$.

Căutăm morfisme de forma $f : ((2, +\infty), *) \rightarrow (R_+^*, \cdot), f(x) = ax + b$

Deoarece $e = 3 > 2$ este element neutru în grupul $((2, +\infty), *)$ și $e' = 1$ este element neutru în grupul $(R_+^*, \cdot)$ rezultă că $f(3) = 1$, adică $b = 1 - 3a$. Rezultă că $f : ((2, +\infty), *) \rightarrow (R_+^*, \cdot), f(x) = ax + 1 - 3a$.
 .....1p

Din definiția morfismului, $f(x * y) = f(x) \cdot f(y), \forall x, y > 2$, obținem $a = 0$ sau $a = 1$.

Pentru $a = 0$, obținem morfismul $f : ((2, +\infty), *) \rightarrow (R_+^*, \cdot), f(x) = 1$, iar pentru $a = 1$, obținem morfismul $f : ((2, +\infty), *) \rightarrow (R_+^*, \cdot), f(x) = x - 2$.

Evident, cele două morfisme sunt derivabile.....1p

SUBIECTUL IV

Fie n un număr natural, $n \geq 2$ și $(G, \cdot)$ un grup cu $n^2 - n - 1$ elemente. Știind că funcția $f : G \rightarrow G, f(x) = x^n$, este endomorfism al grupului, să se arate că $(G, \cdot)$ este abelian.

26549. /Gazeta de Matematică/ Nr. 12/2011

Barem de corectare

Cum f este endomorfism, rezultă succesiv

$$(xy)^n = x^n y^n, \forall x, y \in G \Rightarrow (yx)^{n-1} = x^{n-1} y^{n-1} \quad 1 \text{ punct}$$

$$\text{\textcircled{S}i \text{ \textcircled{I}nmul\textcircled{t}ind la dreapta cu } yx \text{ rezult\textcircled{a} } (yx)^n = x^{n-1} y^n x \Rightarrow \quad 1 \text{ punct}$$

$$\Rightarrow y^n x^n = x^{n-1} y^n x \Rightarrow y^n x^{n-1} = x^{n-1} y^n, \forall x, y \in G \quad (1) \quad 2 \text{ puncte}$$

$$\text{Pe de alt\textcircled{a} parte, cum } |G| = n^2 - n - 1 \text{ rezult\textcircled{a} c\textcircled{a} } x = x^{n^2-n}, \forall x \in G. \quad (2) \quad 1 \text{ punct}$$

Atunci:

$$xy = x^{n^2-n} y^{n^2-n} = (x^{n-1})^n (y^n)^{n-1} \stackrel{(1)}{=} \quad 1 \text{ punct}$$

$$= (y^n)^{n-1} (x^{n-1})^n = y^{n^2-n} x^{n^2-n} \stackrel{(2)}{=} yx \quad 1 \text{ punct}$$

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN SĂLAJ
Loc. Zalău, str. Unirii, nr. 2, Cod 450059

Tel: 0260661391, Fax: 0260619190,

E-mail: isjsalaj@isj.sj.edu.ro

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

NAȚIONALE
